

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ

Συνοπτική Έκθεση πεπραγμένων του έτους 1990

Σεβαστέ μου κ. Γ ε ν ι κ έ,

Μετά την παραίτηση, τόν Νοέμβριο του 1989, του επί τετραετία Διευθυντή του Κ.Ε.Α. Κ. Μπουραζέλη, ο οποίος εξελέγη αναπληρωτής καθηγητής στο Πανεπιστήμιο 'Αθηνών (βλ. Πεπραγμένα 1989), καθήκοντα Διευθυντή ανατέθηκαν, ύστερα από πρόταση της 'Εφορευτικής 'Επιτροπής του Κ.Ε.Α. και απόφαση της Συγκλήτου της 'Ακαδημίας (11.12.89), στην συντάκτρια του Κέντρου Μαρία Πιπιλή.

'Η βελτιωμένη σέ σχέση με τὰ προηγούμενα χρόνια ύλικοτεχνική ύποδομή του Κέντρου (άπόκτηση μέσα στο 1989 δύο ήλεκτρονικῶν ύπολογιστῶν και ἑνὸς ἔκτυπωτῆ, ἔγκριση νέου κονδυλίου για κάλυψη φωτοτυπικῶν ἀναγκῶν στις βιβλιοθήκες τῶν Ξένων 'Αρχαιολογικῶν Σχολῶν, κλπ.) και ἡ καθιέρωση και για τὸ Κ.Ε.Α. ἐπιστημονικῶν ἀποστολῶν ἀνά τὴν 'Ελλάδα, διευκόλυναν σημαντικὰ τὴν ἐφαρμογὴ τῶν ἐρευνητικῶν προγραμμάτων του Κέντρου μας.

I. Στο Νεολιθικὸ Πρόγραμμα, ἡ συντάκτρια Α. 'Ορφανίδη - Γεωργιάδη ἀποπεράτωσε τὴν συγγραφὴ ἑνὸς πρώτου τόμου με θέμα τὰ νεολιθικὰ εἰδῶλια τῆς Θεσσαλίας, ὁ ὁποῖος πρόκειται νὰ ἐκδοθεῖ ἀπὸ τὸ Κ.Ε.Α. 'Επίσης, ἐτέλεσε ἐπιστημονικὴ ἀποστολὴ στὴν Θεσσαλία (Νοέμβριος 1990) για περαιτέρω συγκέντρωση, καταγραφή, κωδικοποίηση και φωτογράφιση νεολιθικῶν εἰδῶλιων ἀπὸ ἰδιωτικὲς συλλογές, συνέχισε τὴν ἐνημέρωση του Νεολιθικοῦ Βιβλιογραφικοῦ 'Αρχείου του Κέντρου και του ἀρχείου εἰδῶλιων ἀπὸ τὴν Νεολιθικὴ 'Ελλάδα και κατέθεσε πρὸς δημοσίευση σέ ἐπιστημονικὰ περιοδικὰ δύο ἄρθρα.

II. Στο Κρητομυκηναϊκὸ Πρόγραμμα ὁ συντάκτης Χρ. Μπουλώτης συνέχισε τὲς μελέτες του σέ θέματα Κρητομυκηναϊκῆς θρησκείας. Μετέβη στο Μουσεῖο 'Ηρακλείου για νὰ μελετήσῃ τὲς ἀναθηματικὲς τράπεζες προσφορῶν ἀπὸ τὸ Μινωικὸ 'Ιερὸ Κορυφῆς του Γιούχτα. Δημοσιεύθηκε τὸ ἄρθρο του «Villes et palais dans l'art égéen du 2ème millénaire av. J. - Chr.» στο Bulletin de Correspondance Hellénique Suppl. 19 (1990) σελ. 421-459.

'Η συντάκτρια Δ. Δανιηλίδου ὀλοκλήρωσε τὴν συγκέντρωση στοιχείων τῆς «Βιβλιογραφίας τῆς Κρητομυκηναϊκῆς θρησκείας», ἡ ὁποία πρόκειται νὰ δημοσιευθεῖ αὐτοτελῶς στὴν σειρά μονογραφικῶν του Κ.Ε.Α., και ἄρχισε τὸν καταρτισμὸ τῶν εὔρεθρίων της. 'Ακόμη, συνέχισε τὴν συγκέντρωση δελτίων για τὸ γενικὸ «Βιβλιογραφικὸ 'Αρχεῖο τῆς Προϊστορικῆς 'Ελλάδος».

III. Στὸ Κλασσικὸ Πρόγραμμα (Τοπικὰ Ἱερὰ - Λατρεῖες) ἡ Διευθύνουσα τοῦ Κ.Ε.Α. συνέχισε τὴν συστηματικὴ ἀποδελτίωση καὶ μελέτη στοιχείων γιὰ τὰ ἱερὰ καὶ τὶς λατρεῖες τῆς Λακωνίας καὶ κατέθεσε πρὸς δημοσίευση σχετικὸ ἄρθρο.

Ἡ συντάκτρια Α. Μουστάκα συνέχισε τὴν ἐτοιμασία μελέτης γιὰ τὰ ἱερὰ τῆς Ἡλείας.

IV. Τὸ ρωμαϊκὸ πρόγραμμα τοῦ Κέντρου ἀναγκαστικὰ ἀνεστάλη μετὰ τὴν ἀποχώρηση τοῦ κ. Κ. Μπουραζέλη.

Διεθνῆ προγράμματα τῆς Ἀκαδημίας πού τελοῦν ὑπὸ τὴν ἐποπτεία τοῦ Κ.Ε.Α.:

α) Corpus Vasorum Antiquorum

Σημαντικὴ πρόοδο παρουσίασε κατὰ τὸ τρέχον ἔτος τὸ πρόγραμμα τοῦ CVA μετὰ τὴν διεύρυνση τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς του μὲ τρία νέα μέλη (ἀρχαιολόγους - εἰδικούς στὰ θέματα ἀγγειογραφίας) καὶ τὴν χρηματοδότηση τευχῶν τοῦ CVA ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ Ἐρευνῶν τῆς Ἀκαδημίας (ΠΔ 432/81). Ἔτσι, ἀνατέθηκε ἡ συγγραφή τεύχους μὲ ἀγγεῖα τῆς Συλλογῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης στὴν Ἐφορὸ Ἀρχαιοτήτων Καβάλας καὶ Χ. Κουκούλη - Χρυσανθάκη, καὶ ἀποφασίσθηκε ἡ ἀνάθεση ἄλλου τεύχους μὲ ἀγγεῖα τοῦ Μουσείου Θεσσαλονίκης στὸν Ἐπιμελητὴ Ἀρχαιοτήτων κ. Κ. Σισμανίδη.

Ὡς πρὸς τὸ κατατεθὲν πρὸς ἔκδοσιν ἔργο τοῦ κ. Σακελλαράκη, ἡ Ἐπιτροπὴ ἀποφάσισε νὰ μὴ ἐκδοθεῖ αὐτὸ τελικὰ στὴν σειρὰ τοῦ CVA, παρὰ τὴν ἀξία του, διότι ὁ ὄγκος τοῦ δημοσιευομένου ὑλικοῦ καὶ ἡ ἐξαντλητικὴ ἀνάπτυξή του τὸ ἀπομακρύνουν ἀπὸ τὶς ἰσχύουσες διεθνεῖς προδιαγραφές γιὰ τὸ CVA.

Τέλος, ἡ Διευθύνουσα τοῦ Κ.Ε.Α. συνέχισε τὴν συγγραφή τεύχους πού θὰ περιλαμβάνει τοὺς ἀττικοὺς μελανόμορφους σκύφους τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου, τὸ ὁποῖο ὑπολογίζεται νὰ παραδοθεῖ πρὸς ἔκδοση ἐντὸς τοῦ 1991.

β) Tabula Imperii Romani

Κατὰ τὸ 1990 προχώρησε ἡ συμπλήρωση στοιχείων καὶ ἡ προετοιμασία τοῦ χάρτη γιὰ τὸ τεῦχος Ἀν. Μακεδονίας - Δυτ. Θράκης τῆς καθηγήτριας κας Ἄνας Ἀβραμέα (σὲ συνεργασία μὲ τὴν κα Παυλίνα Καραναστάση). Προχώρησε ἡ προετοιμασία τοῦ τεύχους τῆς Κρήτης (ἀπὸ τὴν κα Ἄνα Πετροπούλου) μὲ τὴν σχεδὸν πλήρη συλλογὴ βιβλιογραφικῶν στοιχείων καὶ τὴν κατάρτιση τῶν λημμάτων (σὲ πρώτη μορφή) γιὰ θέσεις τῆς ἀνατολικῆς καὶ δυτικῆς Κρήτης (περιοχὲς τῶν Νομῶν Λασηθίου - Χανίων).

Ἄλλες δραστηριότητες τῶν ἐρευνητῶν τοῦ Κέντρου:

Ἡ Διευθύνουσα τοῦ Κ.Ε.Α. συμμετέσχε, κατόπιν προσκλήσεως, στὸ Α΄ Διεθνὲς Σεμινάριο γιὰ τὴν Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Θρησκεία ποὺ ὀργανώθηκε ἀπὸ τὸ Σουηδικὸ Ἀρχαιολογικὸ Ἰνστιτοῦτο (Εὐρωπαϊκὸ Πολιτιστικὸ Κέντρο Δελφῶν, 16-18 Νοεμβρίου 1990) καὶ ἔλαβε μέρος στὶς συζητήσεις στρογγυλῆς τράπεζας. Δημοσιεύθηκαν τὰ ἄρθρα τῆς «Herkyra», «Iolaos», «Vile» καὶ «Hippodameia» στὸν 5ο τόμο τοῦ *Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae*.

Ἡ συντάκτρια Α. Ὀρφανίδη - Γεωργιάδη συμμετέσχε μὲ ἀνακοινώσεις στὸ Διεθνὲς Συμπόσιο Ἀρχαιομετρίας (Heidelberg, 2-6.4.90) καὶ τὸ Διεθνὲς Συνέδριο γιὰ τὴν Θεσσαλία (Lyon, 17-23.4.90).

Ὁ συντάκτης Χρ. Μπουλώτης συνέχισε τὴν ἐπεξεργασία τοῦ διδακτορικοῦ του πρὸς ἐκτύπωση. Ἐλαβε μέρος στὸ Διεθνὲς Συμπόσιο «Schliemann and Archaeology» (Ἀθήνα, Ἀπρίλιος 1990) μὲ τὴν ἀνακοίνωση: «Ἐνας νέος προϊστορικὸς οἰκισμὸς στὸ Κουκονήσι τῆς Λήμνου». Ἐπίσης, ἔλαβε μέρος στὶς ἀνασκαφές τοῦ προϊστορικοῦ οἰκισμοῦ στὸ Ἀκρωτήρι Θήρας καὶ στὴν Ἀρχαία Ἡλιδα.

Ἡ συντάκτρια Α. Μουστάκα κατέθεσε πρὸς ἔκδοση στὴν σειρά *Olympische Forschungen* μονογραφία τῆς γιὰ τὰ πῆλινα ἀρχιτεκτονικὰ γλυπτὰ ἀπὸ τὴν Ὀλυμπία. Ἐκδόθηκε ἄρθρο τῆς στὰ Πρακτικὰ τοῦ Β΄ Διεθνοῦς Συνεδρίου Ἐτρουσκολογίας (σελ. 967-970). Μὲ ὑποτροφία τοῦ ιδρύματος Gerda Henkel μετέβη στὴν Ρώμη γιὰ μελέτη στὸ Γερμανικὸ Ἀρχαιολογικὸ Ἰνστιτοῦτο καὶ τὸ Πανεπιστήμιο τῆς Χαϊδελβέργης, ὅπου συμμετεῖχε σὲ σεμινάρια σχετικὰ μὲ θέματα θρησκευτικὰ. Τὸν Ὀκτώβριο ἐξελέγη στὴν βαθμίδα τοῦ ἐπίκουρου καθηγητῆ στὸ Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Τέλος, ἡ συντάκτρια Δ. Δανιηλίδου ἀσχολήθηκε μὲ τὴν ἐκμάθηση τῆς χρήσης ἠλεκτρονικῶν ὑπολογιστῶν παρακολουθώντας, ἰδίους ἐξόδοις, δύο σχετικὰ σεμινάρια. Ὅμως ἡ πλήρης ἀξιοποίηση τῶν ἠλεκτρονικῶν ὑπολογιστῶν τοῦ Κέντρου δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθεῖ μὲ μεμονωμένες εὐσυνειδητες προσπάθειες ἐκμάθησης τῆς χρήσης τους. Ἐπιτακτικὴ παραμένει ἡ ἀνάγκη πρόσληψης εἰδικοῦ προγραμματιστῆ γιὰ τὴ δημιουργία προγραμμάτων ποὺ θὰ ἐξυπηρετοῦν τὶς ἀνάγκες τῶν διαφόρων ἐρευνητικῶν προγραμμάτων τοῦ Κέντρου.

Μὲ σεβασμὸ

Ἡ Διευθύνουσα

Μαρία Πιπιλῆ